Judikát NS 21 Cdo 2162/2016

Soud:	Nejvyšší soud
Datum rozhodnutí:	05/05/2017
Spisová značka:	21 Cdo 2162/2016
ECLI:	ECLI:CZ:NS:2017:21.CDO.2162.2016.1
Typ rozhodnutí:	ROZSUDEK
Heslo:	Pracovní úraz Územní samosprávné celky Náhrada škody
Dotčené předpisy:	§ 393 odst. 3 předpisu č. 262/2006Sb. ve znění od 31.12.2010
Kategorie rozhodnutí:	C

21 Cdo 2162/2016

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Zdeňka Novotného a soudců JUDr. Jiřího Doležílka a JUDr. Lubomíra Ptáčka, Ph.D. v právní věci žalobce J. T., zastoupeného JUDr. Milošem Slabým, advokátem se sídlem v Mohelnici, Nádražní č. 9, proti žalované Obci Obyčtov, se sídlem obecního úřadu v Obyčtově čp. 80, IČO 00546739, zastoupené Mgr. Jakubem Kratochvílem, advokátem se sídlem v Brně, Veveří č. 46, o náhradu škody, za účasti Kooperativy pojišťovny, a.s., Vienna Insurance Group, se sídlem v Praze 8, Pobřežní č. 665/21, IČO 47116617, jako vedlejšího účastníka na straně žalované, vedené u Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou pod sp. zn. 11 C 23/2012, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 1. prosince 2015 č.j. 15 Co 296/2015-142, takto:

I. Dovolání žalobce se zamítá.
II. Žalobce je povinen zaplatit žalované na náhradě nákladů dovolacího řízení 26.789,- Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Jakuba Kratochvíla, advokáta se sídlem v Brně, Veveří č. 46.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se (žalobou změněnou se souhlasem soudu prvního stupně) domáhal, aby mu žalovaná zaplatila na náhradě škody na zdraví 393.859,- Kč se „zákonným“ úrokem z prodlení z částky 123.859,- Kč od 1.4.2012 do zaplacení a z částky 270.000,- Kč od 31.1.2013 do zaplacení. Žalobu odůvodnil tím, že na základě dohody o provedení práce uzavřené se žalovanou prováděl dne 23.11.2010 demontáž halogenového osvětlení z dřevěného obecního sloupu na sportovišti nacházejícím se na pozemku žalované. Poté, co vylezl na žebřík, který opřel o sloup a pan P. Ch. ho „zespodu jistil“, „pravděpodobně již shnilý“ sloup se pod váhou žalobce u paty zlomil a spadl. Žalobce sice stihl uskočit, avšak při doskoku si roztříštil patu. Úraz si vyžádal operaci a následnou dlouhodobou rehabilitaci s trvalými následky. Na léčení úrazu a následnou rehabilitaci žalobce vynaložil „nejméně“ 4.408,- Kč. Podle lékařských posudků MUDr. Dobroslava Nováka bylo bolestné ohodnoceno 270 body a ztížení společenského uplatnění 2.250 body, čemuž odpovídá při hodnotě jednoho bodu á 120,- Kč náhrada ve výši 32.400,- Kč a 270.000,- Kč. Za dobu pracovní neschopností trvající od 24.1.2010 do 8.12.2011 žalobci ušel výdělek ve výši 87.051,- Kč. Žalovaná (resp. vedlejší účastník) však nárok žalobce neuznává a odmítá žalobci požadovanou škodu nahradit.

Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou mezitímním rozsudkem ze dne 6.11.2013 č.j. 11 C 23/2012-76 rozhodl, že „základ žalobního nároku je dán zcela“ a že „o výši žalobního nároku a o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí ve věci“. Z provedených důkazů zjistil, že v žalované obci fungoval neregistrovaný hokejový oddíl, který hrál „vesnickou ligu“, a že nejen hokejisté, ale všichni, kdo měli o sport zájem, zbudovali v obci na

obecním pozemku svépomocí ledovou plochu, k níž postupně přibyly i dřevěné sloupy s osvětlením, a několik let se o toto volně přístupné kluziště, na kterém mohl bruslit kdokoliv, dobrovolně bez nároku na odměnu pro potřeby celé obce starali a udržovali ho. Žalovaná neměla proti zřízení kluziště žádné námitky, přispívala hokejistům na sportovní činnost, osvětlení bylo napájeno elektřinou z obecního veřejného osvětlení a sloupy, na kterých bylo osvětlení instalováno, byly pořízeny z obecního lesa. Poté, co o bruslení v obci přestal být zájem, žalobce spolu s panem Ch. se z vlastní iniciativy rozhodli světla ze sloupů sundat a při této činnosti žalobce utrpěl předmětný úraz. Za situace, kdy „sportoviště bylo uvedeným způsobem využíváno s vědomím obce“ a kdy „dobrovolníci nespravovali sportoviště pouze pro své potřeby“, má soud prvního stupně za to, že „žalovaná prostřednictvím těchto občanů – dobrovolníků, kterým byl i žalobce, organizovala provoz sportoviště (kluziště) na pozemku žalované, jehož součástí bylo i předmětné osvětlení“. Jestliže tedy žalobce „při provozování sportoviště uvedeným způsobem organizovaným žalovanou utrpěl úraz, je zde ve smyslu § 380 odst. 1, 2, § 393 odst. 3 zák. práce dána pracovněprávní odpovědnost žalované za škodu vzniklou žalobci pracovním úrazem“.

K odvolání žalované Krajský soud v Brně usnesením ze dne 1.7.2014 č.j. 15 Co 69/2014-92 rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení. Odvolací soud vytkl soudu prvního stupně, že se nevypořádal s tvrzením žalobce, že mezi účastníky existoval pracovněprávní vztah na základě dohody o provedení práce, kterou doložil listinou ze dne 21.9.2011 nazvanou „Potvrzení o ústním uzavření Dohody o provedení práce“. Kdyby tomu tak bylo, „předcházela by odpovědnosti za úraz žalobce podle § 393 odst. 3 zák. práce, odpovědnost žalované na základě ustanovení § 366 odst. 1 zák. práce“. Soudu prvního stupně proto uložil, aby v naznačeném směru zjednal nápravu.

Okresní soud ve Žďáru nad Sázavou poté mezitímním rozsudkem ze dne 29.5.2015 č.j. 11 C 23/2012-126 znovu rozhodl, že „základ žalobního nároku je dán zcela“ a že „o výši žalobního nároku a o náhradě nákladů řízení bude rozhodnuto v konečném rozhodnutí ve věci“. Po doplnění řízení dospěl k závěru, že mezi účastníky nebyla uzavřena dohoda o provedení práce ve smyslu ustanovení § 75 zák. práce (potvrzení o uzavření této dohody bylo sepsáno pouze pro účely likvidace pojistné události související s předmětným úrazem žalobce), a že proto mezi nimi „nemůže být dán ani pracovněprávní odpovědností vztah ve smyslu § 366 zák. práce“. Podle názoru soudu prvního stupně však byly „kumulativně“ splněny předpoklady odpovědnosti žalované podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce, neboť bylo prokázáno, že žalobce jako fyzická osoba trpěl úraz, když „dobrovolně vypomáhal při správě sportoviště žalované (sloupy i osvětlení byly ve vlastnictví žalované)“, jehož zajištění „je pro občany malé obce (včetně dětí) nepochybně důležitým úkolem v zájmu společnosti“, a jednalo se o „akci organizovanou územně samosprávným celkem (žalovanou) prostřednictvím občanů dobrovolníků, kdy sám žalobce byl členem obecního zastupitelstva žalované a zároveň žalovaná obec měla možnost reálně ovlivnit okamžik i výběr osoby, která odinstalaci osvětlení provede, kdyby v rozporu se svými povinnostmi řádného hospodáře a vlastníka pozemku nerezignovala na řádnou správu sportoviště na svém pozemku“. I kdyby nebyla dána odpovědnost žalované za škodu podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce, odpovídala by žalovaná podle mínění soudu prvního stupně „na základě § 420 odst. 1 obč. zák., neboť porušila svoji právní povinnost vyplývající z ustanovení § 415 obč. zák.“ tím, že „v minulosti přenechala provoz sportoviště na svém pozemku sportovcům (tedy neuzavřenému okruhu osob, které dobrovolně bez nároku na odměnu pro potřeby celé obce sportoviště provozovaly) a sama rezignovala na údržbu tohoto sportoviště, jeho provoz a kontrolu technického zařízení (včetně sloupů s osvětlením)“; kdyby tuto prevenční povinnost řádně plnila, „musela by zjistit, že jeden ze sloupů, na kterých bylo instalováno osvětlení, byl nahnilý“, a mohla tak předejít úrazu žalobce.

K odvolání žalované Krajský soud v Brně rozsudkem ze dne 1.12.2015 č.j. 15 Co 296/2015-142 rozsudek soudu prvního stupně změnil tak, že žalobu zamítl, a rozhodl, že žalobce je povinen zaplatit na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů žalované částku 159.391,53 Kč k rukám zástupce žalované a vedlejšímu účastníku částku 888,- Kč. Odvolací soud se ztotožnil se závěrem soudu prvního stupně, že mezi účastníky neexistoval pracovněprávní vztah, a že proto „nemůže být dána odpovědnost dle ust. § 366 zák. práce“. Vyslovil však nesouhlas s jeho názorem, že v daném případě jsou splněny předpoklady odpovědnosti podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce, neboť žalobce sice prováděl demontáž osvětlení dobrovolně, avšak nejednalo se o činnost v rámci akce organizované územně samosprávným celkem (žalovanou obcí). Aby tomu tak bylo, musela by mít obec „možnost ovlivnit a mít pod kontrolou, co bude v rámci takové akce realizováno, kdo ji bude realizovat, jak bude taková akce realizována, případně za jakých podmínek“, přičemž „tyto podstatné okolnosti realizace takové akce (činnosti) musí obec sama vymezit a též kontrolovat“. Z provedených důkazů však podle názoru odvolacího soudu „nic takového nevyplývá“, protože žalobce prováděl demontáž bez pověření a „bez jakéhokoli vědomí žalované obce o své vůli po dohodě se svědkem Ch.“. V této souvislosti rovněž zdůraznil, že organizování akce „znamená aktivitu konání toho, kdo akci organizuje“, nikoli – jak dovozuje soud prvního stupně – pasivitu obce ve smyslu rezignace na řádnou správu sportoviště na jejím pozemku. Odpovědnost žalované za úraz žalobce není podle mínění odvolacího soudu dána ani podle ustanovení § 420 obč. zák. Sportoviště na pozemku žalované vybudovala skupina občanů žalované obce sice s vědomím obce, avšak „o své vůli, tedy zcela živelně“, a ke škodě došlo až v souvislosti s činností žalobce, který bez vědomí žalované odinstalovával osvětlení na sloupech nacházejících se na tomto sportovišti. Jestliže ke zlomení sloupu došlo až po zatížení vahou žalobce, nelze dovozovat, že ze strany žalované došlo k porušení prevenční povinnosti uvedené v ustanovení § 415 obč. zák.

Proti tomuto rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání. Namítal, že odvolací soud neprávně právně posoudil otázku naplnění předpokladů odpovědnosti za škodu podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce, resp. předpokladů odpovědnosti za škodu podle ustanovení § 420 obč. zák. Přezkum dovolacího soudu se podle mínění žalobce „musí zaměřit na výklad pojmu akce organizovaná územním samosprávným celkem“. Dovozoval, že pan Ch., který „inicioval“ činnost, při níž žalobce utrpěl úraz (demontáž osvětlení), „byl jistým správcem hřiště, když provozovatelem byla žalovaná“. Že se jednalo o akci organizovanou žalovanou obcí je tak možné dovodit nejen z toho, že „ji inicioval správce hřiště pověřený žalovanou“, ale také z hlášení o škodní události, kdy pan starosta žalované zcela jasně uvedl, že škoda nastala při plnění úkolu zadaného starostou, a dále z vyjádření starosty pro vedlejšího účastníka, kde je uvedeno, že žalobce jako zastupitel dostal za úkol demontovat osvětlení z obecního sloupu na sportovišti, a je zde též uvedeno, že kluziště bylo na daném místě umístěno každoročně. Z toho „nelze dovodit nic jiného, než že se jednalo o aktivitu, o které byla žalovaná obeznámena, finančně na ni přispívala a věděla o správě kluziště, kterou je nutno na místě provádět“. Vědomost starosty žalované o uvedené aktivitě dokládá také potvrzení o uzavření dohody o provedení práce. Žalobce má za to, že pojem „akce organizovaná územním samosprávným celkem“ je nutno vyložit „nejen jako akci jednorázovou, ale také jako opakující se činnost, která vyplývá z jeho poslání zajišťovat místní záležitosti jeho občanů“. Organizovanost této akce pak „může být dovozována z delegace výkonu takové činnosti na určitou osobu bez toho, že by územní celek, resp. jeho přímý zástupce musel být provádění takové činnosti aktuálně přítomen“. Podle názoru dovolatele byly splněny rovněž podmínky odpovědnosti podle ustanovení § 420 obč. zák., neboť „žalovaná jako provozovatel hřiště porušila svou právní povinnost nemít osvětlení sportoviště na dřevěných sloupech, u nichž hrozilo zlomení vlivem působení okolního prostředí, tedy např. hniloby“. Taková povinnost žalované vyplývá z ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) a

§ 18 odst. 1 pím. a) vyhlášky č. 137/1998 Sb. a § 9 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 268/2009 Sb. Žalobce navrhl, aby dovolací soud napadený rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaná navrhla, aby dovolání žalobce bylo jako nepřípustné odmítnuto, případně zamítnuto, neboť jeho námitky nelze považovat za opodstatněné. Podle jejího názoru „podřazení" situace, v níž žalobce utrpěl úraz, pod ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce „nemůže obstát", neboť žalovaná vůbec nevěděla, že by se předmětná světla měla sundávat, a nejednalo se ani o akci při plnění důležitých úkolů obce či o věc v zájmu společnosti. Argumentaci povinnostmi stavebníka při stavbě podle prováděcí vyhlášky ke stavebnímu zákonu, na které odkazuje žalobce, „nelze přijmout již jen z toho důvodu, že se žalovaná stavby předmětných sloupů nikterak neúčastnila".

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a občanského soudního řádu) věc projednal podle zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění účinném do 31.12.2013 (dále jen „o.s.ř."), neboť řízení v projednávané věci bylo zahájeno přede dnem 1.1.2014 (srov. čl. II bod 2 zákona č. 293/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony). Po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou (účastníkem řízení) ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o.s.ř, se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o.s.ř.).

Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o.s.ř.).

Z hlediska skutkového stavu bylo v posuzované věci mimo jiné zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů přezkumu dovolacího soudu – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o.s.ř. - nepodléhá), že úraz (poškození zdraví), jehož odškodnění se žalobce v tomto řízení domáhá, žalobce utrpěl dne 23.11.2010 pádem z výšky, když dobrovolně (bez nároku na odměnu) demontoval halogenové osvětlení umístěné na dřevěném sloupu, který se pod váhou žalobce zlomil. Sloupy s halogenovým osvětlením byly součástí veřejného sportoviště (kluziště), které pro potřeby obce v minulosti svépomocí vybudovala ze své vlastní iniciativy skupina obyvatel žalované obce („sportovci"), k nimž patřil i žalobce, a následně po několik let pod vedením pana P. Ch. (vedoucího neregistrovaného hokejového oddílu působícího v žalované obci) toto sportoviště dobrovolně svépomocí spravovali a udržovali. Žalovaná obec měla vědomost o této činnosti jejích obyvatel; sportoviště bylo vybudováno na jejím pozemku, dřevěné sloupy byly opatřeny z obecního lesa a halogenová světla byla napájena elektřinou z veřejného osvětlení; aktivně se však žalovaná obec na této činnosti nepodílela. Žalobce prováděl demontáž osvětlení bez vědomí žalované, pouze na pokyn pana P. Ch., který usoudil, že osvětlení je již zbytečné, neboť o sportoviště již dlouhodobě nebyl zájem. Mezi žalovanou a žalobcem v době úrazu neexistoval pracovněprávní vztah.

Jestliže žalobce v dovolání na podporu svého vlastního (od odvolacího soudu opačného) právního posouzení věci - mimo jiné – předestírá odlišné skutkové závěry [že „žalovaná byla provozovatelem hřiště" (sportoviště) a na jeho provoz „finančně přispívala", že „škoda (úraz žalobce) nastala při plnění úkolu zadaného starostou" a že „pan Ch. byl jistým správcem hřiště"], uplatňuje tím jiný dovolací důvod než ten, že rozhodnutí odvolacího soudu spočívá na nesprávném právním posouzení věci, který je – jak vyplývá z ustanovení § 241a odst. 1 o.s.ř. – jediným důvodem, jímž je možné dovolání odůvodnit; dovolání tak v této části trpí vadami, pro které nelze v dovolacím řízení pokračovat.

Pro rozhodnutí soudů v projednávané věci bylo významné (určující) – jak vyplývá z odůvodnění napadeného rozsudku – vyřešení právní otázky, jaké jsou podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce předpoklady odpovědnosti za škodu vzniklou pracovním úrazem. Protože tato právní otázka dosud nebyla v judikatuře dovolacího soudu vyřešena, dospěl Nejvyšší soud České republiky k závěru, že dovolání žalobce je podle ustanovení § 237 o.s.ř. přípustné.

Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o.s.ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta prvá o.s.ř.), Nejvyšší soud České republiky dospěl k závěru, že dovolání není opodstatněné.

Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat - vzhledem k tomu, že k úrazu žalobce došlo dne 23.11.2010 - podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění účinném do 31.12.2010 (tedy přede dnem, než nabyly účinnosti zákony č. 347/2010 Sb., č. 377/2010 Sb. a č. 427/2010 Sb.) - dále jen „zák. práce".

Podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce právo na náhradu škody vzniklé pracovním úrazem mají fyzické osoby, které dobrovolně v rámci akce organizované územním samosprávným celkem vypomáhají při plnění důležitých úkolů v zájmu společnosti, například fyzické osoby, které dočasně vypomáhají při zvelebování obcí a utrpí při těchto činnostech úraz. Za škodu vzniklou tímto úrazem jim odpovídá ten, pro koho v době tohoto úrazu pracovaly.

Uvedené ustanovení upravuje jeden z případů odpovědnosti za škodu podle pracovněprávních předpisů, kdy utrpí újmu na zdraví v souvislosti se svojí činností fyzické osoby, které nejsou zaměstnanci ve smyslu zákoníku práce. Jde o situaci, kdy utrpí úraz fyzická osoba při dobrovolném plnění důležitých úkolů v zájmu společnosti v rámci akce organizované územním samosprávným celkem [tj. obcí, městysem, městem nebo statutárním městem – srov. §§ 1, 3 a 4 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů]. Jedná se především o dobrovolnické akce typu brigád občanů, organizovaných územním samosprávným celkem za účelem výsadby nových stromků, úklidu veřejných prostor či sběru odpadků, papíru, skla, pet lahví apod. V takovém případě odpovídá zúčastněné fyzické osobě za škodu tím vzniklou ten (územní samosprávný celek), pro který tato fyzická osoba v době úrazu pracovala, a její odškodnění se řídí zákoníkem práce. Uplatnění zákoníku práce je zde pro poškozené příznivé, protože odpovědnost zaměstnavatele za škodu při pracovních úrazech je založena na principu objektivní odpovědnosti (odpovědnosti za výsledek), zatímco odpovědnost podle občanského zákoníku je zásadně založena na porušení právních povinností (protiprávním jednání) odpovědného subjektu.

Předpoklady odpovědnosti územního samosprávného celku podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce jsou úraz fyzické osoby (poškození jejího zdraví nebo smrt, došlo-li k nim nezávisle na její vůli krátkodobým, náhlým a násilným působením zevních vlivů – srov. § 380 odst. 1 zák. práce) při dobrovolné výpomoci při plnění důležitých úkolů v zájmu společnosti v rámci akce organizované územním samosprávným celkem, vznik škody a příčinná souvislost mezi takto pojatým „pracovním“ úrazem a vznikem škody. Všechny uvedené předpoklady odpovědnosti za škodu musí být splněny současně (kumulativně), jinak nárok poškozené fyzické osoby na náhradu škody způsobené pracovním úrazem nevzniká. Domáhá-li se poškozený žalobce náhrady škody podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce, má v řízení procesní povinnost tvrdit [srov. § 101 odst. 1 písm. a) o.s.ř.] a posléze i prokázat [srov. § 101 odst. 1 písm. b) a 120 odst. 1 o. s. ř.] všechny uvedené předpoklady potřebné pro vznik této odpovědnosti za škodu.

V projednávané věci lze za daného skutkového stavu připustit, že demontáž osvětlení, při níž žalobce utrpěl předmětný úraz, souvisela se sportovním vyžitím obyvatel žalované obce a že tedy žalobce utrpěl úraz při dobrovolné činnosti, kterou konal v důležitém zájmu společnosti (obyvatel žalované obce). Aby však v posuzované věci byla dána odpovědnost žalované obce podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce za pracovní úraz žalobce, který nebyl jejím zaměstnancem, muselo by se současně jednat o činnost, kterou žalobce vykonával v rámci akce organizované žalovanou obcí. Organizováním akce je třeba rozumět aktivní činnost organizátora akce zahrnující především vymezení a zabezpečení podmínek, za nichž bude akce probíhat, a následně i dohled nad samotnou realizací akce. Akce organizované územními samosprávnými celky jsou zpravidla určeny pro více osob (případně i širokou veřejnost), pro které platí pravidla (práva a povinnosti) stanovená organizátorem akce za účelem dosažení optimálního výsledku akce při minimalizaci případných škod. V takovém případě má obec – jak správně naznačil odvolací soud - „možnost ovlivnit a mít pod kontrolou, co bude v rámci takové akce realizováno, kdo ji bude realizovat, jak bude taková akce realizována, případně za jakých podmínek“. V posuzované věci se však z obsahu spisu podává, že k úrazu žalobce došlo v rámci aktivity žalobce a pana Ch., o níž žalovaná nebyla vůbec informována (nevěděla o ní), a již z tohoto důvodu je vyloučeno posoudit činnost žalobce jako součást akce organizované žalovanou. Dovozuje-li žalobce „organizovanost“ této akce z „delegace“ výkonu správy sportoviště na pana Ch., potom opomíjí, že, aby mohla žalovaná výkon této činnosti na někoho převést, respektive výkonem této činnosti někoho pověřit, musela by být nejprve skutečným správcem (provozovatelem) sportoviště. To však v průběhu řízení prokázáno nebylo, naopak z provedených důkazů vyplynulo, že žalovaná se na vybudování a údržbě sportoviště aktivně nepodílela. Závěr odvolacího soudu, že v daném případě nebyly splněny předpoklady odpovědnosti žalované podle ustanovení § 393 odst. 3 zák. práce, je proto správný.

Odpovědnost žalované za škodu na zdraví způsobenou žalobci úrazem ze dne 23.11.2010 nelze v souladu s právním názorem odvolacího soudu dovozovat ani z ustanovení § 420 odst. 1 zákona č. 40/1964 Sb., občanského zákoníku (ve znění účinném do 31.12.2013). Předpokladem této obecné odpovědnosti za škodu je porušení právní povinnosti (protiprávní jednání) ze strany odpovědného subjektu. Žalobce v dovolání spatřuje protiprávní jednání žalované obce v porušení povinností uvedených v ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) a § 18 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 137/1998 Sb., o obecných technických požadavcích na výstavbu, a v ustanovení § 9 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavbu, která stanoví podmínky pro mechanickou odolnost a stabilitu staveb. Takové povinnosti by však žalovaná obec měla za situace, kdyby byla provozovatelem předmětného sportoviště, na kterém žalobce demontoval osvětlení. Tato skutečnost však – jak bylo uvedeno již výše – v řízení zjištěna nebyla. Proto nelze ani dovozovat, že „žalovaná jako provozovatel hřiště porušila svou právní povinnost nemít osvětlení sportoviště na dřevěných sloupech, u nichž hrozilo zlomení vlivem působení okolního prostředí, tedy např. hniloby“.

Z uvedeného vyplývá, že rozsudek odvolacího soudu je z hlediska uplatněného dovolacího důvodu věcně správný. Protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad uvedených v ustanovení § 229 odst. 1 o.s.ř., § 229 odst. 2 písm. a) a b) o.s.ř. nebo v § 229 odst. 3 o.s.ř. anebo jinou vadou, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud České republiky dovolání žalobce podle ustanovení § 243d písm. a) o.s.ř. zamítl.

Protože dovolání žalobce bylo zamítnuto, dovolací soud mu podle ustanovení § 243b odst. 5 věty první, § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř. uložil, aby žalované nahradil náklady potřebné k účelnému bránění jejího práva.

Při rozhodování o výši náhrady nákladů řízení dovolací soud přihlédl k tomu, že výše odměny má být určena podle sazeb stanovených paušálně pro řízení v jednom stupni zvláštním právním předpisem (§ 151 odst. 2 část věty první před středníkem o.s.ř.), neboť nejde o přiznání náhrady nákladů řízení podle ustanovení § 147 nebo 149 odst. 2 o.s.ř. a ani okolnosti případu v projednávané věci neodůvodňují, aby bylo postupováno podle ustanovení zvláštního právního předpisu o mimosmluvní odměně (§ 151 odst. 2 část věty první za středníkem o.s.ř.). Vyhláška č. 484/2000 Sb. (ve znění pozdějších předpisů), která upravovala sazby odměny advokáta stanovené paušálně pro řízení v jednom stupni, však byla nálezem Ústavního soudu ze dne 17.4.2013 č. 116/2013 Sb. dnem 7.5.2013 zrušena. Nejvyšší soud České republiky za této situace určil pro účely náhrady nákladů dovolacího řízení paušální sazbu odměny pro řízení v jednom stupni s přihlédnutím k povaze a okolnostem projednávané věci a ke složitosti (obtížnosti) právní služby poskytnuté advokátem ve výši 21.840,- Kč. Kromě této paušální sazby odměny advokáta vznikly žalované náklady spočívající v paušální částce náhrad ve výši 300,- Kč (srov. § 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb. ve znění pozděj��ích předpisů). Vzhledem k tomu, že advokát Mgr. Jakub Kratochvíl osvědčil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, náleží k nákladům, které žalované za dovolacího řízení vznikly, rovněž náhrada za daň z přidané hodnoty ve výši 4.649,- Kč (§ 137 odst. 3, § 151 odst. 2 věta druhá o.s.ř.). Žalobce je povinen náhradu nákladů řízení v celkové výši 26.789,- Kč zaplatit žalované k rukám advokáta, který ji v dovolacím řízení zastupoval (§ 149 odst. 1 o.s.ř.), a to do 3 dnů od právní moci rozsudku (§ 160 odst. 1 o.s.ř.).

Proti tomuto rozsudku není přípustný opravný prostředek.

V Brně dne 5. května 2017

JUDr. Zdeněk Novotný
předseda senátu

2018 - MPSV, TREXIMA, spol. s r.o.